

vrijeschool onderwijs - vwo / havo / vmbo - t

RUDOLF STEINER COLLEGE

Dyslexiebeleid

Rudolf Steiner College

2022-2026

Inhoudsopgave

Doel	3
Dyslexie	3
Uitgangspunten	3
Signalering en screening	3
Dyslexieverklaring	3
Beleid niveau 1: Aanpassingen binnen klassenverband	4
Beleid niveau 2: Specifiek faciliteiten afgestemd op de leerling met dyslexie	4
Beleid niveau 3: Remedial Teaching	5
(Wanneer maatregelen op niveau 1 en 2 onvoldoende zijn)	5
Wanneer blijkt dat de ondersteuning in de lessen en de specifieke faciliteiten niet voldoende zijn, wordt er samen met de leerling en ouders gekeken naar een mogelijk individueel aanbod. Dit aanbod kan bestaan uit:	5
Organisatie en communicatie	5
Ontwikkeldoelen	6
Bijlage 1 : Dyslexie Jaarplan 2022-2023	7

Doel

Het doel van dit beleid is ondersteunend te zijn waar nodig, maar met streven naar het vergroten van de zelfstandigheid van de leerling met dyslexie. Uitgangspunt is dat de begeleiding zoveel mogelijk wordt geïntegreerd in het lesgeven. De begeleiding/coaching richt zich niet op het remediëren van problemen, maar op het leren omgaan met problemen in het voortgezet onderwijs en daarmee voorbereidend op het hoger onderwijs en het dagelijks leven.

Dyslexie

Dyslexie is een stoornis die gekenmerkt wordt door een hardnekkig probleem met het aanleren van en het accuraat en vlot toepassen van het lezen en/of spellen op woordniveau.

Dyslectische leerlingen in het voortgezet onderwijs hebben vaak problemen met:

- lezen en/of spellen op woordniveau in het Nederlands en in de moderne vreemde talen;
- het snel en accuraat lezen van teksten bij alle vakken;
- het snel en accuraat spellen bij functioneel schrijven bij alle vakken.

Daarnaast kunnen leerlingen problemen ondervinden in het automatiseren van (reken)taken.

Uitgangspunten

- Leerlingen en ouders zijn goed op de hoogte van de mogelijkheden tot ondersteuning binnen het RSC t.a.v. de leerlingen met dyslexie.
- Docenten weten wat ze kunnen betekenen voor de leerlingen met dyslexie en passen in overleg met de dyslexiecoördinator, de remedial teacher en de mentor compenserende maatregelen toe.

Signalering en screening

Elke leerling wordt voor de herfstvakantie in de 7e-klas op school gescreend op dyslexie door de RT'er. Op het Rudolf Steiner College maken we gebruik van een dictee en de stillestoets. De mentor wordt voor de kerstvakantie door de dyslexiecoördinator voorzien van de screeningsresultaten. De ouders van leerlingen met zwakke screeningsresultaten worden hierover geïnformeerd door de dyslexiecoördinator. Deze nodigt de leerlingen uit voor een vervolgscreening. Naar aanleiding van deze signaleringstoetsen, dossieronderzoek en interventie kan aan de ouders worden geadviseerd om hun kind te laten onderzoeken op dyslexie. Indien de ouders dit advies opvolgen neemt een extern onderzoeksbureau het dyslexieonderzoek af. De kosten van het onderzoek zijn voor rekening van de ouders. Wanneer dyslexie wordt vastgesteld ontvangt de leerling een officiële dyslexieverklaring.

Dyslexieverklaring

Een dyslexieverklaring is noodzakelijk om voor ondersteuning en extra faciliteiten in aanmerking te komen.

In de dyslexieverklaring dient het volgende te staan.

- *Onderkennende diagnose*: en in welke mate deze is gebaseerd op controleerbare, betrouwbare en valide instrumenten en procedures.
- *Verklarende diagnose*: uitspraken over de cognitieve factoren die dyslexie oproepen en in stand houden. Uitspraken die gebaseerd zijn op controleerbare, betrouwbare en psychodiagnostische instrumenten en procedures. De dyslexie mag niet het gevolg zijn van omgevingsfactoren, zoals een tekort aan onderwijs of van onderwijs op een te hoog niveau.
- *Handelingsgerichte diagnose*: informatie op basis van betrouwbare en valide psychodiagnostische instrumenten en procedures, over concrete onderwijs beperkingen of -belemmeringen en de specifiek pedagogische didactische behoeften die daarmee samenhangen.

De bevoegdheid om een dyslexieverklaring af te geven, ligt bij professionals die gekwalificeerd zijn voor het uitvoeren van psychodiagnostisch onderzoek. Daartoe is een academische graad in de klinische (kinder- en jeugd-)psychologie of orthopedagogiek vereist, alsmede een bekwaamheidsregistratie in de psychodiagnostiek, minimaal op het niveau van de BIG-registratie (Beroepen in de Individuele Gezondheidszorg). De school controleert of de dyslexieverklaring is afgegeven door een daartoe bevoegde professional.

Aanpassingen binnen klassenverband

Leerlingen met dyslexie kunnen toestemming krijgen voor het gebruik maken van één of meerdere faciliteiten. In het gesprek met de dyslexiecoördinator wordt vastgesteld wat de leerling nodig heeft en wat wenselijk en haalbaar is, ondersteund door de adviezen in de dyslexieverklaring (zie *Dyslexieverklaring*).

Bij extra faciliteiten kan gedacht worden aan:

- Verlengde tijd bij toetsen en examens
- Het anders beoordelen van spelfouten
- Computergebruik voor het maken van aantekeningen
- Het gebruik van een voorleesprogramma
- Ter ondersteuning hardop voorlezen van lesstof/toetsen. Dit gebeurt alleen na afspraak met de leerling; hardop voorlezen kan ook in aangepaste vorm worden afgesproken bijvoorbeeld buiten de les
- Gebruik van gesproken schoolboeken via Dedicon (waar mogelijk - veel docenten op de vrijeschool gebruiken geen landelijke methodes).

Specifiek aanbod afgestemd op de leerling met dyslexie

- Iedere nieuwe leerling (klas 7 en zij-instroom) met dyslexie heeft samen met ouder(s)/verzorger(s) een intakegesprek met de dyslexiecoördinator om af te stemmen wat de struikelblokken zijn op school en waar compenserende of dispenserende maatregelen op hun plaats zijn. Een korte weergave van dit gesprek komt in het dossier van de leerling.
- De dyslectische leerling in klas 7 wordt uitgenodigd voor de dyslexietuin. Daarnaast wordt er in klas 7 een groepstraining aangeboden van zes bijeenkomsten. De eerste bijeenkomst is verplicht. Hier krijgen de leerlingen

informatie over faciliteiten en ondersteuning en wordt de training uitgelegd. De vijf vervolgbijeenkomsten zijn gericht op bewustwording, leerstrategieën en zelfredzaamheid in het VO. Deelname hieraan is vrijwillig en wordt in het kennismakingsgesprek afgestemd met leerling en ouders.

- Iedere leerling met dyslexie kan gebruik maken van het wekelijkse inloopuur in de dyslexietuin. De dyslexietuin is een vaste plek in de school waar leerlingen terecht kunnen voor vragen, advies en ondersteuning
- Er is aan het begin van ieder schooljaar een startbijeenkomst voor leerlingen met dyslexie uit klas 8 - 12.
- Ouders kunnen de dyslexiecoördinator benaderen voor vragen over het dyslexiebeleid.
- Er is jaarlijks een informatiebijeenkomst voor nieuwe medewerkers en geïnteresseerden over het dyslexiebeleid en het toepassen van compenserende en/of dispenserende maatregelen.

Remedial Teaching

Wanneer blijkt dat de ondersteuning in de lessen en de specifieke faciliteiten niet voldoende zijn, wordt er samen met de leerling en ouders gekeken naar een mogelijk individueel aanbod. Dit aanbod kan bestaan uit:

- (kortdurende) begeleiding van de leerling door de dyslexiecoördinator of remedial teacher gericht op zelfstandigheid en studievaardigheden.
- Extra oefeningen voor thuis waar nuttig en nodig.
- Advies van de dyslexiecoördinator of remedial teacher over eventuele externe hulp. Een extern traject is op kosten van de ouders.

Organisatie en communicatie

Op het Rudolf Steiner College houden de ondersteuningscoördinator en dyslexiecoördinator samen zicht op de invulling en naleving van het dyslexiebeleid. Zij zorgen voor de registratie van de dyslexieverklaring, van welke maatregelen en hulpmiddelen de leerling gebruik wil maken en het informeren van de docenten. De dyslexiecoördinator is het aanspreekpunt voor leerlingen, ouders en docenten voor vragen over dyslexie. Tevens verzorgt de dyslexiecoördinator de interne scholing van de docenten. Er wordt jaarlijks door de dyslexiecoördinator in alle afdelingsvergaderingen aandacht besteed aan dyslexie, de faciliteiten en het beleid. Voor docenten en vakgroepen wordt een protocol ontwikkeld met handelingsadviezen in de klas.

De dyslexiecoördinator verzorgt daarnaast de individuele en groepsbijeenkomsten, de screening en rapportage aan mentoren/ouders.

Moderne Vreemde Talen (MVT)

Voor alle leerlingen is Engels een verplicht examenvak.

In de eerste twee leerjaren van de mavo is Frans óf Duits als tweede MVT verplicht. Vrijstelling is niet mogelijk. In de bovenbouw kan door de profielkeuze een tweede taal als examenvak worden omzeild.

In de eerste drie leerjaren van havo en vwo zijn zowel Frans als Duits verplicht. Er kan geen ontheffing worden verleend aan dyslectische leerlingen. Wel kan in klas 9

rekening worden gehouden met de profielkeuze die gemaakt gaat worden en een andere invulling geven aan het vak, door bijvoorbeeld meer nadruk te leggen op mondelinge en luistervaardigheden.

In de bovenbouw van de havo is een tweede MVT, naast Engels, in drie van de vier profielen niet verplicht. Leerlingen kunnen dus Frans en Duits vermijden door een ander profiel te kiezen dan Cultuur en Maatschappij.

Leerlingen in de bovenbouw van het VWO moeten naast Engels een tweede MVT volgen. Er is een mogelijkheid tot ontheffing in de profielen Natuur en Techniek of Natuur en Gezondheid, wanneer dyslexie naar verwachting een succesvolle afronding van de opleiding in de weg staat. Er moet dan een ander aanvullend vak gekozen worden, **dat grotendeels zelfstandig gevolgd dient te worden.**

De mogelijke vrijstellingen voor de bovenbouw zijn vastgelegd in het [Artikel 26e Inrichtingsbesluit VWO](#)

Wanneer er aanpassingen nodig zijn in het aanbod van de MVT, gaat dit altijd in overleg met de afdelingsleider, examencoördinator, dyslexiecoördinator en de vakdocenten. Wij verzoeken ouders om contact op te nemen met de afdelingsleider als hier vragen over zijn.

Ontwikkeldoelen

Voor de schooljaren '22-'23 en '23-'24 zijn er de volgende ontwikkeldoelen:

- Een bredere beschikbaarheid van laptops (met voorleessoftware) buiten de (school)examens
- Een duidelijk en gebruiksvriendelijk systeem voor het (digitaal) aanleveren, klaarzetten en afnemen van toetsen en (school)examens, waar nodig met voorleessoftware.
- Een heldere taakverdeling tijdens toetsweken en het examen (registratie faciliteiten aanleveren toetsen, communicatie van/naar leerlingen en medewerkers).
- Ontwikkeling van de dyslexietuin: individuele en groepsbegeleiding.
- Doorontwikkeling dyslexieprotocol met handelingsadviezen voor docenten (in overleg met de secties).

Bijlage 1 : Dyslexie Jaarplan 2022-2023

Dyslexiecoördinator:

Ondersteuningscoördinator en RT:

Carlijn Canté

Anke ten Broeke

ccante@rscollege.nl

atenbroeke@rscollege.nl

Planning	Wat	Dag en Tijd	Waar
36 - 40	Screening klas 7	mentoruur	Mentor kiest zelf een moment.
37	Startbijeenkomst dyslexie klas 8, 11 en 12	Dinsdag 5 ^e , 6 ^e , 7 ^e uur	Rooster volgt Lokaal Belgiëlaan
40	Startbijeenkomst dyslexie klas 9 en 10	Dinsdag 5 ^e , 6 ^e , 7 ^e uur	Rooster volgt Lokaal Belgiëlaan
41	Start dyslexie inloop tuin klas 7 -12	Dinsdag 7 ^e uur	Vast lokaal Belgiëlaan (hele schooljaar)
43	Dyslexietuin 1 klas 7	Dinsdag 7 ^e uur	Vast lokaal Engelandlaan
45	leerlingen BB controle gewenste faciliteiten per vak in samenspraak met de ex.co. (voorlezen, typen of allebei) (SE week 48)		verzoek en antwoord per mail
47	Dyslexietuin 2 klas 7	Dinsdag 7 ^e uur	Vast lokaal Engelandlaan
51	Dyslexietuin 3 klas 7	Dinsdag 7 ^e uur	Vast lokaal Engelandlaan
51	Dyslexiecoördinator verstuurt gegevens screening aan mentoren klas 7	Dinsdag	per mail
2	leerlingen BB controle gewenste faciliteiten per vak in samenspraak met de ex.co. (voorlezen, typen of allebei) (SE week 5)		verzoek en antwoord per mail
4	Dyslexietuin 4 klas 7	Dinsdag 7 ^e uur	Vast lokaal Engelandlaan

10	Dyslexietuin 5 klas 7	Dinsdag 7 ^e uur	Vast lokaal Engelandlaan
10	leerlingen BB controle gewenste faciliteiten per vak in samenspraak met de ex.co. (voorlezen, typen of allebei) (SE week 13)		verzoek en antwoord per mail
14	examenkandidaten kunnen oefenen met Daisy voorleesprogramma C.E		uitnodiging per mail
15	Dyslexietuin 6 klas 7	Dinsdag 7 ^e uur	Vast lokaal Engelandlaan
23	leerlingen BB controle gewenste faciliteiten per vak in samenspraak met de ex.co. (voorlezen, typen of allebei) (SE week 26)		verzoek en antwoord per mail